

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์อารยธรรมล้านนาและสุโขทัยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์อารยธรรมล้านนาและสุโขทัยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา อารยธรรมสุโขทัย และอารยธรรมล้านช้าง

1. ศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน)

1.1 คุณค่าและความสำคัญทางวัฒนธรรม

มีแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) ที่สำคัญได้แก่

ตารางที่ 5.1 แหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน)

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยว
จังหวัดพะเยา	- วัดศรีโคมคำ - วัดติโลกอาราม - กว๊านพะเยา - อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง - หอวัฒนธรรมนิทัศน์ - ศูนย์วัฒนธรรมไทลื้อ
จังหวัดแพร่	- พระธาตุดอยมแจ๋ง - พระธาตุดอยฮะ - คุ่มเจ้าหลวง - วัดพระธาตุดู่แห่ง
จังหวัดน่าน	- พระธาตุดู่ช้างค้ำวรวิหาร - แหล่งเตาเผาและเครื่องเคลือบบ้านบ่อสวก - บ่อเกลือ อ. ปัว

ในภาพรวมคุณค่าและความสำคัญทางวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) พบว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของอารยธรรมล้านนา ยังคงได้เห็นร่องรอยของสถาปัตยกรรมล้านนาได้แก่ โบสถ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในอารยธรรมล้านนาที่ยังคงผูกพันกับ “วัด” และมีการสร้าง “พระธาตุ” เพื่อเป็นศาสนสถานประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนในอารยธรรมล้านนาอย่างเหนียวแน่น ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มีคุณค่าซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและมีคุณค่าทางจิตใจของคน ก่อให้เกิดประเพณีและวิถีชีวิตที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาสืบมา นอกจากนี้ยังสะท้อนเห็นถึงความหลากหลายของชาติพันธุ์ที่อยู่อาศัยร่วมกันอาณาจักรล้านช้าง ได้แก่ ไทยวน ไทลื้อ และชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

1.2 สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) ในภาพรวมพบว่า แหล่งท่องเที่ยวส่วนมากยังคงสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติไว้ได้ หากแต่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น กว๊านพะเยา เกิดภาวะน้ำแห้งแล้งอย่างหนักในรอบ 70 ปี ซึ่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะน้ำสำหรับใช้อุปโภค บริโภค รวมถึงการขยายแหล่งพื้นที่ป่าต่างๆ ลดลง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในภาพรวม

1.3 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) ในภาพรวมพบว่ามีความสะดวกอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะในจังหวัดน่านกำลังมีการพัฒนาทางเดินสำหรับผู้สูงอายุ ถนนมีลักษณะเป็นทางลาดยางมะตอยตลอดเส้นทาง โดยนักท่องเที่ยวสามารถขับรถเริ่มต้นจาก พะเยา เข้าสู่แพร่ และน่าน ตลอดข้างทางมีลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม เป็นหุบเขาสลับกับที่ลุ่ม ตลอดสองข้างทางมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจทั้งทางด้านวัฒนธรรมได้แก่ วัด พระธาตุ ศูนย์วัฒนธรรม หมู่บ้านที่ยังคงแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่น่าสนใจต่างๆ มากมาย หากแต่บริการของรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดไม่ค่อยสะดวกมากนัก หรือสามารถรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ด้นัก อีกทั้งป้ายบอกทางยังไม่ค่อยมีมากนัก นอกจากนี้ยังพบว่าจังหวัดน่านมีการบริหารจัดการขยะเป็นอย่างดี ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะในจังหวัดน่าน ซึ่งได้รับความนิยมและถูกพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยว มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ว่าจะเป็น ห้องน้ำ ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ที่พักแรม เป็นอย่างดี

1.5 การต้อนรับของประชาชนในท้องถิ่น

ประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างให้การต้อนรับและต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอยู่เสมอ เช่น ประเพณีสงกรานต์ปีใหม่เมือง เป็นต้น

1.6 การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) ในภาพรวมยังขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชนในจังหวัด พะเยาและแพร่ หากแต่จังหวัดน่านมีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวได้ดี

2. ศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมสุโขทัย (สุโขทัย กำแพงเพชร)

2.1 คุณค่าและความสำคัญทางวัฒนธรรม

อาณาจักรสุโขทัยประกอบไปด้วย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ซึ่งมีเรื่องราวความเป็นมาที่คุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมากกว่า 700 ปี

มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ 5.2 แหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมสุโขทัย (สุโขทัย กำแพงเพชร)

- พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหง มหาราช	- วัดเชตุพน
- วัดมหาธาตุ	- วัดเจติยสี่ห้อง
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง	- วัดศรีพิจิตรกิริติ์ถลาราม
- วัดตระพังเงิน	- วัดวิหารทอง
- วัดศรีสวาย	- วัดอโศการาม
- วัดตระพังทอง	- วัดมumlั๊งกา
- วัดสระศรี	- วัดตะพานหิน
	- วัดอรัญญิก

ตารางที่ 5.2 แหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมสุโขทัย (สุโขทัย กำแพงเพชร) (ต่อ)

- วัดชนะสงคราม	- วัดอรัญญิก
- วัดตระกวน	- วัดช้างรอบ
- ศาลตาผาแดง	- วัดเจดีย์งาม
- วัดพระพายหลวง	- วัดถ้ำหีบ
- เตาทุเรียงสุโขทัย	- วัดมังกร
- วัดสังฆวาส	- วัดพระยืน
- วัดศรีชุม	- วัดป่ามะม่วง
- วัดช้างล้อม	- วัดตึก
- วัดตระพังทองกลาง	- สรีดภงค์หรือทำนบพระร่วง
- วัดเจดีย์สูง	
- วัดก้อนแลง	
- วัดต้นจันทร์	

อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ไม่ไกลจากจังหวัดสุโขทัยเท่าใดนัก ลักษณะของศิลปะและสถาปัตยกรรมในอุทยานแห่งนี้ เป็นศิลปะแบบเดียวกับที่ปรากฏในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีโบราณสถานที่สวยงามและขนาดใหญ่มากมาย หลายแห่งในอดีตเมืองกำแพงเพชรถือเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของอาณาจักรสุโขทัย

มีสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้

1. สระมน
2. พิพิธภัณฑสถานจังหวัดกำแพงเพชรเฉลิมพระเกียรติ
3. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกำแพงเพชร
4. ศาลพระอิศวร
5. วัดพระแก้ว
6. วัดพระธาตุ
7. วัดพระสี่อิริยาบถ
8. วัดช้างรอบ

2.2 สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ยังมีความสมบูรณ์ ยังคงสามารถอนุรักษ์โบราณทางประวัติศาสตร์เอาไว้ได้เป็นอย่างดี ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาสัมผัสประสบการณ์การท่องเที่ยวเพื่อซึมซับวัฒนธรรมของอารยธรรมสุโขทัยได้เป็นอย่างดี

2.3 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของสุโขทัยและกำแพงเพชรนั้น สามารถเข้าถึงได้โดยรถโดยสารประจำทาง ซึ่งมีบริการสำหรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีรถบริการให้นักท่องเที่ยวสามารถชมแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

2.4 สิ่งอำนวยความสะดวก

เนื่องจากสุโขทัยและกำแพงเพชรเป็นเมืองท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก จึงทำให้มีโรงแรมที่พัก ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึกที่มีบริการไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างสะดวก

2.5 การต้อนรับของประชาชนในท้องถิ่น

ประชาชนในพื้นที่ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี พร้อมกับค่อนข้างมีความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่มีสูง

2.6 การบริหารจัดการ

ในภาพรวมของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับดีเนื่องจากการสนับสนุนความร่วมมือในการจัดการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนร่วมกัน

3. ศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านช้าง (หลวงพระบาง สปป. ลาว)

3.1 คุณค่าและความสำคัญทางวัฒนธรรม

หลวงพระบางเป็นเมืองท่องเที่ยวชื่อดังในระดับโลก สำหรับคนไทยหลวงพระบางก็มีประวัติศาสตร์ที่เคียงคู่มาด้วยกันเสมอๆ นับตั้งแต่ยุคสมัยเชียงแสน ล้านช้าง ด้วยความที่เป็นเมืองติดแม่น้ำโขงที่สวยงาม มีวัดวาอารามเก่าแก่มากมาย ที่ยังคงสถาปัตยกรรมอันสวยงามยากจะหาที่ไหนเหมือนได้ ด้วยเอกลักษณ์และความสวยงามของเมือง ตึกรามบ้านช่อง ที่ได้รับอิทธิพลจากสมัยยุคอาณาจักรล้านช้าง ทำให้มีอาคารในรูปแบบสถาปัตยกรรม โคลนเนยลสไตล์ อยู่ทั่วไป หลวงพระบางนั้นทั้งเมือง และถูกขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกเมื่อธันวาคม พ.ศ. 2538 และยังได้รับการยกย่องว่าเป็นเมืองที่

ได้รับการปกป้องรักษา ที่ดีที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตัวเมืองยังมีที่ตั้งที่สวยงามล้อมรอบด้วยแม่น้ำสองสาย คือ น้ำโขงและน้ำคาน และยังคงมีธรรมชาติอันสวยงามอยู่รายรอบเมือง รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยังคงสวยงามและสืบสานมาจนทุกวันนี้ ซึ่งก่อให้เกิดคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ควรจะธำรงรักษาไว้ หลวงพระบางนอกจากจะมีความงดงามของมรดกทางวัฒนธรรมแล้ว ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแหล่ง เช่น

- วัดศรีบุญเรือง
- วัดศรีพันดอน
- น้ำตกตาดกวาสี
- วัดเชียงทอง
- พระธาตุพูสี
- ตลาดสด
- สะพานไชยบุรี

3.2 สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในหลวงพระบาง ยังคงความเป็นธรรมชาติและสามารถอนุรักษ์โบราณสถานไว้เป็นอย่างดีเนื่องจากการได้รับการดูแลจาก UNESCO ที่เป็นเมืองมรดกโลก

3.3 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

การเดินทางไปท่องเที่ยวในหลวงพระบางนับได้ว่ามีความสะดวกในการเดินทางเป็นอย่างมาก โดยสามารถเดินทางโดยทางเครื่องบินและ ทางรถยนต์ที่ค่อนข้างมีความสะดวก

3.4 สิ่งอำนวยความสะดวก

เนื่องจากหลวงพระบางเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับโลก จึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับ ทั้งสนามบิน โรงแรม และร้านอาหาร

3.5 การต้อนรับของประชาชนในท้องถิ่น

หลวงพระบางเป็นเมืองที่เสน่ห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความมีน้ำใจไมตรี ความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่นที่ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี

3.6 การบริหารจัดการ

หลวงพระบางมีการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

การวิเคราะห์ SWOT Analysis

ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของแหล่งท่องเที่ยวของอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) และ อารยธรรมสุโขทัย (สุโขทัย กำแพงเพชร)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ul style="list-style-type: none"> - อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย ศรีสัชนาลัยและกำแพงเพชร เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศไทย ที่มีทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสะท้อนให้เห็นถึงรากเหง้าทางวัฒนธรรมไทยมาอย่างยาวนานกว่า 700 ปี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของนักท่องเที่ยว - จังหวัดน่านเป็นเมืองที่มีเสน่ห์ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยที่ยังคงใกล้ชิดผูกพันกับพุทธศาสนา ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย อีกทั้งยังเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ยังคงมีความสมบูรณ์ - มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครันอยู่ในบริเวณรอบๆ ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่พัก แรม และร้านขายของที่ระลึก - สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย มีทั้งสายการบินตรงจาก กรุงเทพ-สุโขทัย กรุงเทพ-น่าน กรุงเทพ-แพร่ และสามารถเดินทางได้โดยทางรถยนต์โดยสาร - ประชาชนในพื้นที่มีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศไทยยังขาดการบูรณาการความร่วมมือในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับระบบงบประมาณที่จะใช้ในการสนับสนุนและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน - การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สามารถจะเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีความสนใจเพื่อที่จะท่องเที่ยวเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง - ขาดการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้สามารถท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย ศรีสัชนาลัยและกำแพงเพชรได้ทั้งปี ซึ่งส่วนมากนักท่องเที่ยวจะนิยมไปท่องเที่ยวในงานเทศกาลต่างๆ เช่น ลอยกระทง สงกรานต์ เป็นต้น

ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของแหล่งท่องเที่ยวของอารยธรรมล้านนา (พะเยา แพร่ น่าน) และ อารยธรรมสุโขทัย (สุโขทัย กำแพงเพชร) (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค
<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศไทยมีการส่งเสริม “การท่องเที่ยววิถีไทย” ทำให้เกิดกระแสการท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับศิลปะและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น - มีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากขึ้นในทุกปี - การเปิดอาเซียนทำให้เกิดการไหลเวียนของนักท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางท่องเที่ยวประเทศต่างๆ ในอาเซียนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดสภาพเสื่อมโทรมโดยภัยธรรมชาติ เช่น น้ำแล้งแห้งในกว๊านพะเยา ปัญหาภัยแล้ง หรือการตัดไม้ทำลายป่าในจังหวัดน่าน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางด้านการท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.4 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของแหล่งท่องเที่ยวของอารยธรรมล้านช้าง (หลวงพระบาง สปป. ลาว)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ul style="list-style-type: none"> - หลวงพระบางเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงและเป็นเมืองมรดกโลกที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สำคัญของ สปป. ลาว ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวหลวงพระบางมากมาย ทำให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสวิถีชีวิตของคนในหลวงพระบางที่ยังคงมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับพระพุทธศาสนาซึ่งนับได้ว่าเป็นเสน่ห์ของเมืองหลวงพระบาง - มีการบริหารจัดการเมืองหลวงพระบางอย่างเป็นระบบ ภายใต้การดูแลของ UNESCO ซึ่งให้เมืองหลวงพระบางยังคงรักษาสภาพแวดล้อมอนุรักษ์โบราณสถานไว้ได้เป็นอย่างดี - มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เชิงธรรมชาติที่มีธรรมชาติที่สวยงาม 	<ul style="list-style-type: none"> - การเข้าถึงเมืองหลวงพระบางโดยทางรถยนต์อาจจะยังไม่ค่อยสะดวกมากนัก เนื่องจากถนนที่จะเข้าสู่ตัวเมืองหลวงพระบางยังค่อนข้างจะขรุขระโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากน่านไปหลวงพระบางที่มีการเปิดด่านพรมแดนใหม่ ตลอดทางจากน่านไปไชยบุรี และเข้าหลวงพระบางยังไม่ค่อยมีแหล่งท่องเที่ยวมากนัก หรืออาจจะมีแหล่งท่องเที่ยวแต่ยังไม่ได้รับการโปรโมท - ยังขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของหลวงพระบางให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.4 การวิเคราะห์ SWOT Analysis ของแหล่งท่องเที่ยวของอารยธรรมล้านช้าง (หลวงพระบาง สปป. ลาว) (ต่อ)

<p>เช่น น้ำตกตาดกว้างสี ถ้ำดิ่ง เป็นต้น</p> <p>- หลวงพระบางเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกก่อนข้างจะครบครัน เช่น โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก บริการรถเช่าต่างๆ</p> <p>- ประชาชนในท้องถิ่นให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว และมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี</p>	
<p style="text-align: center;">โอกาส</p> <p>- รัฐบาล สปป. ลาว ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวของหลวงพระบาง อีกทั้งยังได้งบประมาณสนับสนุนมาจาก UNESCO และ GMS ทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวของหลวงพระบางได้อย่างยั่งยืน</p> <p>- การเปิดอาเซียนทำให้เกิดการไหลเวียนของนักท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางท่องเที่ยวประเทศต่างๆ ในอาเซียนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น</p>	<p style="text-align: center;">อุปสรรค</p> <p>- เกิดกระแสการเปลี่ยนของวัฒนธรรม ที่อาจจะทำให้เกิดรอยต่อทางวัฒนธรรมได้ ซึ่งจะพบเห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่ในหลวงพระบางเริ่มรับวัฒนธรรมจากตะวันตกเข้ามามากขึ้น อาจจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิต</p>

แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์อารยธรรมล้านนาและสุโขทัยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน

1. นโยบาย (Policy)

ผลการวิเคราะห์จุดแข็งของ อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย ศรีสัชนาลัยและกำแพงเพชร เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศไทย ที่มีทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสะท้อนให้เห็นถึงรากเหง้าทางวัฒนธรรมไทยมาอย่างยาวนานกว่า 700 ปี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศ จังหวัดน่านเป็นเมืองที่มีเสน่ห์ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยที่ยังคงใกล้ชิดผูกพันกับพุทธศาสนา ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย อีกทั้งยังเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ยังคงมีความสมบูรณ์ และหลวงพระบางเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงและเป็นเมืองมรดกโลกที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สำคัญของ สปป. ลาว ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวหลวงพระบางมากมาย

นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสกับวิถีชีวิตของคนในหลวงพระบางที่ยังคงมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับพระพุทธศาสนาซึ่งนับได้ว่าเป็นเสน่ห์ของเมืองหลวงพระบาง จะเห็นได้ว่ารัฐบาลไทยและ สปป. ลาว ควรมีการส่งเสริมและเปิดเส้นทางการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงประวัติศาสตร์อารยธรรมล้านนา อารยธรรมสุโขทัย และอารยธรรมล้านช้างเข้าด้วยกัน เนื่องจากมีรากเหง้าทางวัฒนธรรมมาจากแหล่งเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นเมืองมรดกโลกด้วย ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสามารถซึมซับ และได้เรียนรู้ความเป็นมาของอารยธรรมต่างๆ

2. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว (Infrastructure)

เนื่องจากการเดินทางโดยทางรถจากน่านไปหลวงพระบางจะต้องผ่านเมืองไชยบุรี ซึ่งยังคงมีสภาพถนนที่ยังขรุขระ มีฝุ่นเต็มไปหมด ดังนั้นหากจะมีการเปิดเส้นทางนี้เพื่อเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อให้รองรับการเดินทางรถยนต์ได้ ควรจะต้องมีการปรับปรุงถนน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

3. การบริหารจัดการ (Management)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมของทั้งสองประเทศ (ไทย สปป. ลาว) อยู่ในระดับพอใช้ ทั้งควรจะต้องมีการปรับปรุงในเรื่องของการบริการ โดยเฉพาะอย่างบุคลากรในโรงแรม ประเทศไทยยังคงค่อนข้างจะขาดทักษะในด้านภาษาอังกฤษ ตลอดจนถึงไกด์นำเที่ยว ภาษาต่างประเทศยังมีค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีเพิ่มมากขึ้น

4. การประชาสัมพันธ์ (Promotion)

ควรมีการประชาสัมพันธ์เส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา สุโขทัย และล้านช้างเข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์และทำการตลาดการท่องเที่ยวในทุกรูปแบบ

อภิปรายผล

ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์อารยธรรมล้านนาและสุโขทัยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน

การนำแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงประวัติศาสตร์อารยธรรมล้านนาและสุโขทัยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียนนั้นควรเริ่มต้นจากนโยบายที่รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจนซึ่งประเทศไทยได้เข้าสู่อุตสาหกรรมการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการท่องเที่ยวใน แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ.2554 - 2558 (ASEAN Tourism Strategic Plan 2011-2015) ซึ่งแผนฉบับนี้เกิดขึ้นจากความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างองค์กรด้านการท่องเที่ยวของประเทศสมาชิกอาเซียน กับโครงการ ASEAN Competitiveness Enhancement (The ACE Project) ซึ่ง ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) ยุทธศาสตร์นี้ ซึ่งโครงการดำเนินงานในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2553 ร่วมกับ ASEAN Secretariat และองค์กรด้านการท่องเที่ยวของประเทศอาเซียน (ASEAN NTOs) แผนดังกล่าวประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไปด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน วิสัยทัศน์และโครงสร้างองค์กรด้านการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน การดำเนินงานและรายละเอียดกิจกรรมตามแนวทางยุทธศาสตร์สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาสินค้าบริการ การตลาดและการลงทุน 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพบุคลากร การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว 3) ด้านการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาค อีกทั้งยังมีความเชื่อมโยงกับ แผนยุทธศาสตร์การตลาดด้านการท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ.2555-2558 (ASEAN Tourism Marketing Strategy 2012-2015) มีเป้าหมายหลักคือการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยือนมากกว่าหนึ่ง ประเทศในภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการสร้างอาเซียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลกและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความสามารถด้านการตลาดและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศสมาชิกเป็นสำคัญ องค์ประกอบหลักของแผนประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มด้านการตลาดของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภูมิภาค 2) การกำหนดกลุ่มตลาดลูกค้าเป้าหมายหลักของอาเซียน 3) การพัฒนาด้านสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว โดยให้สอดคล้องกับ 4) กลุ่มสินค้าหลัก ที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน ได้แก่ (1) วัฒนธรรม (culture/heritage) (2) ธรรมชาติ (nature) (3) การเรียนรู้แบบใช้ชุมชนเป็นฐาน (community-based experiences) และ (4) การท่องเที่ยว ทางน้ำ (cruise/river-based tourism) (4) การสร้าง ASEAN Brand (5) การกำหนดช่องทางการกระจายกลุ่มลูกค้า (6) การจัดตั้ง

คณะทำงานด้านการตลาดและการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างการท่องเที่ยวของไทย และการท่องเที่ยวหลวงพระบางเพื่อร่วมกันโปรโมทเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา สุโขทัย และล้านช้างให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบถึงเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่

1.2 มีความร่วมมือในการบริหารจัดการโลจิสติกส์สำหรับท่องเที่ยว (Tourism logistics) ของทั้งสองประเทศให้มีประสิทธิภาพ สามารถบริการให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวก มีความประทับใจในการเดินทาง และมีการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำอีก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความเชื่อมโยงทางชาติพันธุ์ของคนในอารยธรรมล้านนา สุโขทัย และล้านช้าง

2.2 ควรมีการศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงอารยธรรมล้านนา สุโขทัย และล้านช้าง